

สรุปผลการวิจัย,อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของการรณรงค์สื่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรณรงค์สื่อ ตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ อาชีพ สภาพเศรษฐกิจ และศาสนาที่ต่างกันของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษา

สมมุติฐานการวิจัย

สภาพการรณรงค์สื่อของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาที่มีช่วงเวลาหลังเรียนจบ, อาชีพ, สภาพเศรษฐกิจ และศาสนาที่ต่างกัน จะแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากร เป็นผู้จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ออกไปแล้ว 1-8 ปี จากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต, พัทลุง และสงขลา จำนวน 24 โรงเรียน รวม 240 คน สุ่มโดยวิธีการเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบ

2.2 แบบสอบถามการรณรงค์สื่อ และการนำความรู้ไปใช้ในด้านภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ คำนวณค่าสถิติขั้นมูลฐาน จำนวน 20 ข้อ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการรณรงค์สื่อ ด้านภาษาไทย .78 และค่านคณิตศาสตร์ .80

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามสภาพของผู้ตอบมาจำแนกเป็นหมวดหมู่แล้วทำการอยละ

3.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลของแบบสอบถามสภาพการรู้หนังสือมาทำการอยละและค่าเฉลี่ย เพื่อหาสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา วิเคราะห์ค่า t (z-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผู้จบชั้นประถมศึกษาที่มีระยะเวลาหลังเรียนจบ และศาสนาที่ต่างกัน วิเคราะห์ค่า F เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาที่มีอาชีพ และรายได้ที่ต่างกัน ถ้าผลการวิเคราะห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ก็ทดสอบทีละคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

สรุปผลการวิจัย

1. สถานสภาพภูมิหลังของตัวอย่างประชากร

1.1 ภูมิหลังทั่วไป กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาจำนวนทั้งหมด 240 คน เป็นชาย 125 คน หญิง 110 คน ไม่ระบุ 5 คน รอยละ 84.58 ยังเป็นโสด การประกอบอาชีพยังมีลักษณะกระจาย คือประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง และค้าขาย รอยละ 27.50, 25.41 และ 22.92 ตามลำดับ สำหรับรายได้นั้นตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ปีละ 8,001 บาทขึ้นไปถึงรอยละ 33.33 ส่วนการนับถือศาสนานั้น รอยละ 79.58 นับถือศาสนาพุทธ มีผู้นับถือศาสนาอิสลามเพียง รอยละ 20.42 เท่านั้น

1.2 ภูมิหลังทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา ส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับ 61.00-70.99 % การขาดเรียนมีน้อยที่สุด การเดินทางไปโรงเรียนค่อนข้างสะดวก ผู้ปกครองสนับสนุนให้ไปโรงเรียน อุปกรณ์การเรียนมีพอเพียง รอยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างประชากร เคยสอบตกซ้ำชั้น โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนมากที่สุด สำหรับสาเหตุที่ไม่เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา รอยละ 58.75 ใหญ่เหตุผลว่า เพราะฐานะยากจน รองลงมา รอยละ 14.58 ใหญ่เหตุผลว่า ไม่มีใครช่วยงานทางบ้าน

1.3 กลุ่มหลังที่เป็นองค์ประกอบของการรณรงค์ ปิคมารดาของกลุ่มตัวอย่างประชากรไม่ได้เรียนหนังสือและไม่จบ ป.4 คิดเป็นร้อยละ 17.50 และ 24.33 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนแหล่งความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรมากกว่าร้อยละ 50 ได้รับความรู้จากวิทยุและโทรทัศน์ จากหนังสือพิมพ์รายวันร้อยละ 49.17 จากวารสารได้รับน้อยมากเพียงร้อยละ 14.58 เท่านั้น โอกาสทางการอ่านและเขียนหลังเรียนจบ กลุ่มตัวอย่างประชากรไม่ค่อยได้อ่านและเขียน กลุ่มตัวอย่างประชากรมากกว่าร้อยละ 75.83 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือฝึกหัดเพิ่มเติมหลังเรียนจบ และกลุ่มตัวอย่างประชากรมีความต้องการอบรมฝึกหัดใหม่มีความรู้เพิ่มเติมมากถึงร้อยละ 50.83 กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่บอกว่า ความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนยังไม่เพียงพอ กลุ่มตัวอย่างประชากรร้อยละ 52.92 อยู่ในท้องถิ่นที่มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน สำหรับความต้องการเรียนเพิ่มเติมในกลุ่มตัวอย่างประชากรมากกว่าร้อยละ 50 ต้องการมากที่สุด ไม่ต้องการเลยมีเพียงร้อยละ 0.42 เท่านั้น

2. ผลการวิเคราะห์สภาพการ รณรงค์หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษา

2.1 กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษา จำนวน 240 คน สามารถทำแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 81.67 ส่วนผู้ที่ทำแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่มาก คือ ใ้ระดับคะแนน 80 % ขึ้นไป มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 สำหรับผู้ที่ทำแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่า 50 % มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 18.33

2.2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการ รณรงค์หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษา แยกตามช่วงเวลาหลังเรียนจบ, ศาสนา, อาชีพ และสภาพเศรษฐกิจที่ต่างกัน สรุปได้ดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในระยะเวลา 5-8 ปี สามารถทำแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งมากกว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในระยะเวลา 1-4 ปี นอกจากนั้นผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในระยะเวลา 5-8 ปี ยังทำแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่มากไ้มากกว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในระยะเวลา 1-4 ปี อีกด้วย

2.2.2 ผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธ สามารถทำแบบสอบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 81.15 ซึ่งมากกว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม และผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธยังสามารถทำแบบสอบอยู่ในเกณฑ์ดีมาก จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 26.18 ซึ่งมากกว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม

2.2.3 ผู้จบชั้นประถมศึกษาที่สามารถทำแบบสอบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดแยกตามรายไค่ ปรากฏว่าผู้ที่มีรายไค่ปีละ 8,001 บาทขึ้นไป สามารถทำแบบสอบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 ส่วนกลุ่มที่มีรายไค่ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อปี มีผู้ทำแบบสอบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดคนน้อยมากเพียง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 40.91 เท่านั้น หากพิจารณาในระดับคะแนนที่ไค่ กลุ่มที่ทำแบบสอบอยู่ในเกณฑ์ดีมาก มากที่สุด คือกลุ่มที่มีรายไค่ปีละ 8,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 ส่วนกลุ่มที่ทำแบบสอบอยู่ในเกณฑ์ที่มากน้อยที่สุด คือกลุ่มที่มีรายไค่ปีละ 2,000 บาทลงมา มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

2.3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบ แยกตามตามช่วง เวลาหลัง เรียนจบ, ศาสนา, อาชีพ และสภาพเศรษฐกิจที่ต่างกัน พบว่า

2.3.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ และ 2 วิชารวมกันของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในระยะเวลา 5-8 ปี สูงกว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาออกไปแล้วในระยะเวลา 1-4 ปี ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

2.3.2 คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบวิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย และรวม 2 วิชาของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธ สูงกว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

2.3.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างประชากรอาชีพเกษตรกร, รับจ้าง, ค้าขาย, อื่นๆ และไม่มีอาชีพ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบค่า F โดยวิธีการของ เซฟเฟ่ พบความแตกต่างระหว่างคู่ดังนี้ กลุ่มอาชีพรับจ้างกับกลุ่มอาชีพค้าขาย และกลุ่มอาชีพ

รับจ้างกับกลุ่มอาชีพอื่นๆ ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม 2 วิชาของกลุ่มตัวอย่างประชากร 5 อาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบค่า F โดยวิธีการของ เซฟเฟ พบความแตกต่างระหว่างคู่ครั้งนี้ กลุ่มอาชีพรับจ้างกับกลุ่มอาชีพค้าขาย สำหรับคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยไม่แตกต่าง.

2.3.4 คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบวิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย และรวม 2 วิชา ของผู้จบชั้นประถมศึกษาที่มีรายได้ปีละ 8,001 บาทขึ้นไป, 4,001-8,000 บาท, 2,001-4,000 บาท, ต่ำกว่า 2,000 บาท และไม่มีรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบค่า F โดยวิธีการของ เซฟเฟ พบความแตกต่างระหว่างคู่ครั้งนี้ วิชาคณิตศาสตร์กลุ่มที่มีรายได้ปีละ 8,001 บาทขึ้นไปกับกลุ่มที่ไม่มีรายได้ สำหรับวิชาภาษาไทยกลุ่มที่มีรายได้ปีละ 8,001 บาทขึ้นไป กับกลุ่มที่มีรายได้ปีละ 2,001-4,000 บาท เมื่อคิดคะแนนรวม 2 วิชาก็พบความแตกต่างระหว่างคู่ครั้งนี้ กลุ่มที่มีรายได้ปีละ 8,001 บาทขึ้นไป กับกลุ่มที่มีรายได้ปีละ 2,001-4,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ปีละ 8,001 บาทขึ้นไปกับกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาทด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพภูมิหลัง

1.1 ภูมิหลังทั่วไป กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ที่มีรายได้ปีละ 8,001 บาทขึ้นไป เมื่อเทียบกับรายได้ที่แบ่งไว้ 5 กลุ่มแล้ว นับว่ามีรายได้ค่อนข้างสูง แต่เมื่อคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพในภาคใต้แล้ว ยังมีรายได้ค่อนข้างต่ำ เพราะจากการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีรายได้สูงกว่าปีละ 10,000 บาทมีน้อยมาก สภาพเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน มีผลต่อสภาพการรับรู้หนังสือมาด จากงานวิจัยของกรมสามัญศึกษาพบว่าการมีรายได้น้อย ทำให้สภาพการรับรู้หนังสือต่ำ

1 กรมสามัญศึกษา, รายงานผลการวิจัยสภาพการรับรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, หน้า 49.

1.2 ภูมิหลังทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จับชั้นประถมศึกษาส่วนมากมีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การขาดเรียนมีน้อย ผู้ปกครองสนับสนุนให้ไปโรงเรียน อุปกรณ์การสอนมีพอเพียง ร้อยละ 30 เคยสอบตกซ้ำชั้น โดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษาและจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทำให้สภาพการรู้หนังสือต่ำ^{1,2} สำหรับสาเหตุที่ผู้จับชั้นประถมศึกษาไม่เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาชั้น ส่วนใหญ่บอกว่าฐานะยากจน และไม่มีใครช่วยงานทางบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สงค์ อุทรานนท์ ที่พบว่าสาเหตุที่เด็กไม่เรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว รองลงมาคือ การไร้แรงจูงใจ³

¹ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา, "สภาพทั่วไปของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 " วารสารการวิจัยทางการศึกษา 7(มิถุนายน 2520) : 44.

² จังหวัดอุตรดิตถ์, รายงานการศึกษาเบื้องต้น : สภาพบางประการเกี่ยวกับการซ้ำชั้นของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นในจังหวัดอุตรดิตถ์ 2513-2514, 2515.

(เอกสารอัครสำเนา)

³ สงค์ อุทรานนท์, " สภาวะทาง เศรษฐกิจสังคมและสภาวะเกี่ยวกับเด็กบางประการที่ทำให้เด็กไม่เรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษาภาคบังคับจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2513" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513, หน้า 143.

1.3 ภูมิหลังที่เป็นองค์ประกอบของการรื้อหนังสือ บิคามารกาของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือและไม่จบ ป.4 คิดเป็นร้อยละ 17.50 และ 24.33 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมและรับจ้าง จากถาวรวิจัยพบว่า การศึกษาและการประกอบอาชีพของบิคามารกาจะเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อสภาพการรื้อหนังสือของเด็ก กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีฐานะทางครอบครัวดี จะมีสภาพการรื้อหนังสือสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่พบว่าบิคามารกาที่มีการศึกษาต่ำและอาชีพเกษตรกรกรรม เด็กจะมีผลการเรียนต่ำ¹

สำหรับการใ้รับความรู้เพิ่มเติมจากสื่อมวลชนนั้นกลุ่มตัวอย่างประชากรร้อยละ 50 ใ้รับความรู้จากวิทยุ และโทรทัศน์ จากหนังสือพิมพ์รายวันร้อยละ 49.17 จากวารสาร ร้อยละ 14.58 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่พบว่าบิคาหรือผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีโอกาสฟังวิทยุ ร้อยละ 74.3 อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน ร้อยละ 40.7 ในบ้านไม่มีหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์เลยถึงร้อยละ 88²

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานผลการวิจัย : การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์และตำปอกเจริญผล, 2520) หน้า 71.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานสภาพทั่วไปของบิคามารกาหรือผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, หน้า 43.

งานการอ่านและการเขียนหลังเรียนจบ: กว่า 50 % ของผู้จบชั้นประถมศึกษาไม่คอยได้อ่านและเขียน การที่ไม่มีโอกาสอ่านและเขียนหลังจากออกจากโรงเรียนไปแล้วมักจะลืมสิ่งที่เรียน¹ โดยเฉพาะพวกที่อยู่ในชนบท อัตราการลืมจะมีมาก เพราะโอกาสที่จะพบตัวหนังสือนั้นมีน้อย²

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหรือฝึกหัดเพิ่มเติมหลังเรียนจบ อันเป็นเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการลืม³

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในท้องถิ่นที่มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน มีมากกว่า 50 % เล็กน้อย และสามารถทำคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามรูหนังสือใดสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกุหลาบ หวังคีสิริกุล และคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติร่วมกับกรมสามัญศึกษา ซึ่งวิจัยตรงกันว่าผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นที่มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน มีสภาพการรูหนังสือสูงกว่าผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นที่ไม่มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน^{4,5,6}

กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่บอกว่าความรู้ที่ใคร่รับจากโรงเรียนยังไม่เพียงพอ และมีความต้องการอบรมหรือฝึกหัดใหม่มีความรู้เพิ่มเติมถึงร้อยละ 50.83

¹กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, การสัมมนาเรื่องการศึกษาเพื่อมวลชน, หน้า 72.

²เอกวิทย์ ณ ถลาง, "การประถมศึกษากับการศึกษาผู้ใหญ่." รวมบทความการศึกษาผู้ใหญ่, หน้า 322.

³ประทีปนต์ อปรมัย, จิตวิทยา, หน้า 126.

⁴กุหลาบ หวังคีสิริกุล, "การคงอยู่ของการรูหนังสือของผู้จบการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็ดเสร็จ" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, หน้า บทกถย่อ.

⁵คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา, รายงานผลการวิจัย: การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ, หน้า 31.

⁶คุุณาคณนวก ง.

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการ รุหน้ำสีของ ผู้จบชั้นประถมศึกษา

2.1 ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาส่วนใหญ่ที่มีสภาพการ รุหน้ำสีอยู่ในเกณฑ์

หนก คือทำแบบสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทยรวมกันได้คะแนนเกิน 50 % กล่าวคือผู้จบชั้นประถมศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย พอที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีร้อยละ 81.67 ผู้ที่มีความรู้วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ยังไม่ถึงขั้นที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันใด มีร้อยละ 81.53 ซึ่งส่วนมากจะเป็นผู้ที่มิได้เข้า ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ส่วนงานวิจัยของกรมสามัญศึกษาพบว่า ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ออกไปแล้วมีสภาพการ รุหน้ำสีอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 67¹ จะเห็นได้ว่างานวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาที่มีสภาพการ รุหน้ำสีสูงกว่างานวิจัยของกรมสามัญศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างประชากรจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ 7 ซึ่งใช้เวลาในการศึกษาในโรงเรียนยาวนานกว่า ความรู้ที่ได้รับและความคงทนในการ เรียนรู้จึงมีมากกว่า

2.2 ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในช่วง เวลา 5-8 ปี มีสภาพการ รุหน้ำสีอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดสูงกว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในช่วง เวลา 1-4 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสามัญศึกษาที่พบว่า ผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น มีความรู้ความสามารถพอประมาณ แต่เมื่อเรียนจบจากโรงเรียนใหม่ๆในระยะเวลา 1-3 ปี ความรู้ความสามารถจะลดลงทันที เมื่อจบออกไปแล้ว 4-6 ปี ความรู้ความสามารถจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ และเมื่อจบจากโรงเรียนไปแล้ว 10 ปีขึ้นไป ความรู้ความสามารถจะสูงเท่ากับเมื่อเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และค่อยๆสูงขึ้นเรื่อยๆเป็นเช่นนี้ทว่าวิชา² สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ เมื่อผู้จบชั้นประถมศึกษาอายุมากขึ้น การได้รับความรู้จากสื่อมวลชนและแหล่งความรู้ต่างๆก็กว้างขวางขึ้น ประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิดจึงสูง

¹ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิจัย สภาพการ รุหน้ำสีของ ผู้จบชั้นประถมปีที่ 4, หน้า 39.

² เรื่องเดียวกัน.

อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะผู้จบชั้นประถมศึกษาในช่วงเวลา 5-8 ปี เป็นการจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ส่วนผู้จบชั้นประถมศึกษาในช่วง 1-4 ปี จบเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งใช้เวลาเรียนน้อยกว่า ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับย่อมน้อยกว่า

2.3 ผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธ มีสภาพการรู่หนังสืออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดสูงกว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยของกองการวิจัยการศึกษา กรมวิชาการที่พบว่า เด็กใน 4 จังหวัดภาคใต้ที่นับถือศาสนาพุทธมีความรู้วิชาภาษาไทยดีกว่าเด็กที่นับถือศาสนาอิสลาม และเด็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่นับถือศาสนาพุทธมีความรู้ภาษาไทยดีกว่าเด็กที่นับถือศาสนาอิสลาม ทั้งนี้เพราะผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลามบางคน ต้องไปเรียนเกี่ยวกับวิชาศาสนาในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม โอกาสที่จะฝึกฝนความรู้ภาษาไทยจึงมีน้อย สาเหตุอีกประการหนึ่งคือ ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามมักจะตั้งบ้านเรือนรวมกัน เป็นกลุ่มๆ เป็นชุมชนของตนเองในชนบทห่างไกล ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น รับจ้างกรีดยางพาราและประมง โอกาสที่จะได้รับความรู้จากแหล่งต่างๆ จึงมีน้อย จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้สภาพการรู่หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลามน้อยกว่าผู้จบชั้นประถมศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธ

2.4 ผู้จบชั้นประถมศึกษาในกลุ่มอาชีพอื่นๆ และค้าขายมีสภาพการรู่หนังสือตามเกณฑ์ที่กำหนดสูงกว่าอีก 3 กลุ่ม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากอาชีพอื่นๆ เช่น คัดเย็บ เสริมสวย, นักการภารโรง, บริการชาวต่างประเทศ และอุตสาหกรรมในครัวเรือน กับอาชีพค้าขาย มีโอกาสใช้ทักษะการอ่าน เขียน และการคิดคำนวณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีพของตน ส่วนอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง มีโอกาสใช้ความรู้เหล่านี้ในการประกอบอาชีพของตนน้อยมาก สภาพการรู่หนังสือจึงน้อยกว่าสองกลุ่มดังกล่าว ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสามัญศึกษาที่พบว่า การประกอบอาชีพที่ค่อนข้างความ

1 กองการวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษา, "การทดสอบความรู้ทางภาษาไทยของนักเรียนใน 4 จังหวัดภาคใต้," การวิจัยการศึกษาเล่ม 2 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2502), หน้า 1-12.

รุษวบ. ทำให้สภาพการรหนังสือของผูจบชั้นประถมศึกษาชั้น¹

2.5 ผูจบชั้นประถมศึกษาที่มีรายไคสูง มีจำนวนผูที่มีสภาพการรหนังสือ อยู่ในเกณฑ์กำหนดมากกว่าผูที่มีรายไคต่ำในทุควิชา ทั้งนี้เป็นเพราะผูที่มีรายไคสูงย่อม มีโอกาสไครับความรูต่างๆ เช่น วิชยุ ไทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เป็นคน ไคมากกว่า ผูที่มีรายไคต่ำ สภาพการรหนังสือจึงดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา ที่พบว่า ผูที่อยู่ในจังหวัดที่มีปัญหาทาง เศรษฐกิจ ประชาชนมีรายไคน้อย มีสภาพการร หนังสือต่ำ² เป็นที่น่าสัง เกตว่าผูที่ไม่มีรายไค มีสภาพการรหนังสืออยู่ใน เกณฑ์ที่กำหนด ผูที่มีรายไคปีละ 2,000 บาทลงมา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผูที่ไม่มีรายไคส่วนใหญ่เพียงจะ เรียนจบชั้นประถมศึกษา ยังกงระลึกไคต่อสิ่งทีเคยเรียนมา

3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสภาพการรหนังสือแยกตามช่วง.เวลา
หลังเรียนจบ, สาสนา, อาชีพ และสภาพเศรษฐกิจที่ต่างกันของผูจบชั้นประถมศึกษา

3.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบสอบสภาพการรหนังสือ ระหว่าง ผูที่จบชั้นประถมศึกษาในระยะเวลา 1-4 ปี และ 5-8 ปี แตกต่างกันทีระดับความมี นัยสำคัญทางสถิติ .05 ตรงตามสมมุติฐานการวิจัยที่ทั้งไว้ คะแนนเฉลี่ยของผูจบชั้น ประถมศึกษาในระยะเวลา 5-8 ปี สูงกว่าอีกลุ่มหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนัก งานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติร่วมกับกรมสามัญศึกษาที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่แบบ เบ็ดเสร็จที่จบการศึกษาในช่วง เวลา 3 ปี มีคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่าผูที่จบ ในช่วง 0-2 ปี³ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสามัญศึกษาที่พบว่า ผูจบชั้นประถม- ศึกษาปีที่ 4 ไปแล้ว 10 ปีขึ้นไป มีสภาพการรหนังสือดีกว่า ผูจบชั้นประถมศึกษาใน ระยะเวลา 1-3 ปี⁴ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผูที่จบชั้นประถมศึกษาในระยะเวลา

¹ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิจัยสภาพการรหนังสือ ของผูจบชั้นประถมปีที่ 4, หน้า 47.

² เรื่องเดียวกัน.

³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา, รายงาน การวิจัย:การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ, หน้า 24.

⁴ เรื่องเดียวกัน.

5-8 ปี มีอายุมากขึ้น วุฒิภาวะเพิ่มขึ้น จิตสำนึกและความรับผิดชอบสูง สามารถรับ ความรู้ต่างๆได้มากขึ้น จึงทำให้มีประสบการณ์กว้างขวาง

3.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบสอบถามสภาพการ รุหนังสือ ระหว่าง ผู้จบชั้นประถมศึกษาที่มีถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติ .05 กล่าวคือ ผู้จบชั้นประถมศึกษาที่มีถือศาสนาพุทธมีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการ ทำแบบสอบถามสูงกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งตรงตามสมมติฐานการวิจัย

3.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบสอบถามสภาพการ รุหนังสือของผู้จบ ชั้นประถมศึกษาในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง คาขาย อื่นๆ และไม่มีอาชีพ ปรากฏ ว่าแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ตรงตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ หาก พิจารณาเป็นรายกลุ่มจะเห็นว่า ผู้จบชั้นประถมศึกษาในกลุ่มอาชีพอื่นๆคือ คัดคน เสริม- ส่วย บริการชาวต่างประเทศ นักการภารโรง และอุตสาหกรรมในครัวเรือน มีคะแนน เฉลี่ยสูง เป็นอันดับแรก รองลงมาคืออาชีพค้าขาย ส่วนอาชีพรับจ้างมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด สาเหตุเพราะผู้ประกอบอาชีพรับจ้างมีโอกาสใช้ทักษะการอ่าน เขียน และคิดคำนวณ น้อยมาก คะแนนเฉลี่ยจึงต่ำ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสามัญศึกษาที่ พบว่า การประกอบอาชีพที่ค่อนข้างความช่วยเหลือ ทำให้สภาพการ รุหนังสือของผู้จบชั้น ประถมศึกษาดีขึ้น¹ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของถด นรินทร์ศิริโรจน์ ที่พบว่า ประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับการ รุหนังสือวิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย ไม่แตกต่างกัน² สาเหตุอีกอย่างหนึ่งคือ ผู้จบการศึกษาภาคบังคับมีอายุน้อย ต้องรอน อายุ 15 ปี จึงสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ ซึ่งทำให้การ เรียนไม่สามารถนำไปใช้ ประกอบอาชีพได้ทันที และกว่าจะมีอายุพอประกอบอาชีพได้ก็เกือบสิ้นความรู้ที่ใคร่ได้จาก โรงเรียนหมด³ ยิ่งเมื่อประกอบอาชีพที่ไม่ได้ใช้ความช่วยเหลือแล้ว ความรู้ที่ใคร่ได้จาก โรงเรียนก็เลื่อนหายไปสิ้น

¹ กรมสามัญศึกษา, รายงานผลการวิจัยสภาพการ รุหนังสือของผู้จบชั้นประถม ปีที่ 4, หน้า 47.

² ถด นรินทร์ศิริโรจน์, ระดับการ รุหนังสือของประชากรในอำเภอรัตนบุรี จังหวัดพิจิตร, หน้าหกค้อย.

³ ก้อ สวัสดิภาพนิชย์และคณะ, "ระบบการศึกษาไทยในอนาคต, วารสารการ ศึกษา 15 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2524) อาจถึงในสมน อมรวัดฉิม โฉงสารการสัมมนา (อค์สำเนา) หน้า 130.

3.4 ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาที่มีรายได้น้อยกว่า 8,001 บาทขึ้นไป, 4,001-8,000 บาท, 2,001 - 4,000 บาท, ต่ำกว่า 2,000 บาท และไม่มีรายได้อีกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตรงตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายกลุ่มพบว่า กลุ่มที่มีรายได้น้อยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีรายไคต่ำในทุกวิชา ทั้งนี้เพราะผู้มีรายได้น้อยมีโอกาสได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ หอสมุด เป็นต้น ไตมากกว่ากลุ่มที่มีรายไคต่ำ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสามัญศึกษาที่พบว่า ผู้ที่อยู่ในจังหวัดที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ ประชาชนมีรายไคน้อย มีรายไคน้อย มีสภาพการรู้หนังสือต่ำ¹ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของสตอม ที่พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน² สำหรับผู้ที่ไม่มีรายไคมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีรายไคมี 2,001-4,000 บาท และต่ำกว่ามี 2,000 บาท เป็นเพราะกลุ่มนี้ส่วนใหญ่พึ่งจบจากโรงเรียนประถมศึกษา ยังคงระลึกไคต่อสิ่งที่เคยเรียนมา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.1 ควรส่งเสริมให้ผู้จบชั้นประถมศึกษาได้มีโอกาสเรียน อบรม และฝึกหัดเพิ่มเติม เช่น การฝึกอาชีพระยะสั้น เพราะจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้จบชั้นประถมศึกษามากกว่า 50 % ไม่เคยเรียน อบรม หรือฝึกหัดเพิ่มเติมหลังเรียนจบ และส่วนใหญ่มีความประสงค์จะเรียน อบรม และฝึกหัดเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ นอกจากนั้นสภาพการรู้หนังสือของผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมหรือฝึกหัดเพิ่มเติมยิ่งก็ว่าผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือฝึกหัดใดๆ

¹กรมสามัญศึกษา, รายงานการวิจัยสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, หน้า 16.

²Ingrid M. Storm, " Does Knowledge of Grammar Improve Reading ? " The English Journal, 14 (March, 1956) : 129.

1.2 ผู้จบชั้นประถมศึกษาส่วนใหญ่มักไม่มีโอกาสได้อ่านหนังสือ ฉะนั้น ควรปรับปรุงห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาให้ประชาชนมีโอกาสสมาคมควาหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ควรปรับปรุงและผลักดันให้เป็นแหล่งกลางในสถานความรู้ของชุมชน

1.3 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เป็นปัจจัยสำคัญต่อสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษา ฉะนั้นจึงควรเร่ง เปิดสถานที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้าน

1.4 วิทย์และโทรทัศน์ เป็นแหล่งความรู้ที่ประชาชนสามารถศึกษาได้อย่างง่าย ควรปรับปรุงรายการวิทย์และโทรทัศน์ใหม่ เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ สำหรับการดำรงชีวิตของประชาชน

1.5 ควรวางหลักเกณฑ์ไว้ว่า ผู้ที่จะเป็นผู้นำท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสารวัตรกำนัน เป็นคน ที่มีความรู้ความสามารถในการอ่าน เขียน ไต่พอสุมควธ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนได้ชวนชวนหาความรู้ ผักฝน และทบทวนความรู้ อยู่เสมอ

1.6 สำหรับครูสอนนั้น ควรเน้นทักษะด้านการอ่าน เขียน และคิดคำนวณ ควบคู่ไปกับกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ

1.7 ในโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ การคัดเลือกผู้ที่จะทำหน้าที่อาสาสมัครช่วยสอน ต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบสภาพการรู้หนังสือ โดยผ่านเกณฑ์ 50 % เป็นรายวิชา จึงจะเชื่อมั่นได้ว่ามีสมรรถภาพที่จะเป็นอาสาสมัครช่วยสอนผู้อื่นได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยสภาพการรู้หนังสือของประชาชนใน 4 จังหวัดภาคใต้คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล เพราะจังหวัดเหล่านี้มีสภาพแวดล้อม ประเพณี วัฒนธรรม และภาษาพูดแตกต่างจากจังหวัดอื่นๆในภาคใต้อย่างเด่นชัด

2.2 ควรมีการวิจัยสภาพการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกรมสามัญศึกษาได้วิจัยไว้ในปี 2511 นี้นานมาแล้ว ในขณะที่ยังคงมีและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป น่าจะวิจัยอีกครั้งหนึ่ง